

Vážení obchodní přátelé,
Chtěl bych Vám touto cestou poděkovat
za projevenou důvěru a spolupráci v uplynulém
roce 2021 a zároveň bych Vám rád popřál hodně
zdraví, štěstí a mnoho pracovních úspěchů v roce
2022.

Ing. Dalibor Mikyska
Jednatel
Volac Agro-Best spol. s r.o.

V tomto čísle najdete

Trvalé investice podporují v Agro- družstvu Blížkovice ekonomiku chovu mléčného skotu

Výrazné investice do technologie chovu dojníc pomohly AGRODRUŽSTVU BLÍŽKOVIC vylepšit už tak velmi dobrou ekonomiku. V listopadu 2019 zde jako první v republice u nás spustili plně robotickou kruhovou dojírnu GEA DPQ28, ve světě jich v tu dobu bylo instalováno 22. Družstvo, které hospodaří v okrese Znojmo v Jihomoravském kraji, má nyní v plánu vybudování nového teletníku.

Návštěva zemědělské výstavy a farem v Maďarsku

Ve dnech 22. 9. - 24. 9. 2021 jsme uspořádali tematický zájezd pro chovatele do Maďarska ve spolupráci s naším místním obchodním partnerem, firmou HOLSTEIN GENETIKA Kft. Cílem naší cesty byla 28. zemědělská výstava ve městě Hódmezővásárhely, největší svého druhu v Maďarsku. Součástí akce byly i návštěvy dvou farem - v Rábapordány a Beled dairy.

České straky se v ZD Chyšky téměř polovinou podílejí na celkových tržbách

Živočišná výroba má v Zemědělském družstvu Chyšky na Písecku široký záběr. Věnuje se produkci mléka, chovu masného dobytka, výkrmu býků a ještě i chovu prasat. Družstvo dosahuje tržby 60 milionů korun ročně, mléčná produkce do tohoto balíku přispívá 26 miliony Kč.

Josef Svízela: Farma jako puzzle a selský rozum

Firma Josef Svízela hospodaří na 989 hektarech v mikroregionu Zálesí – Luhačovice na Zlínsku je svou povahou typickou rodinnou farmou. Optimismus a chuť do práce z ní dýchá na první pohled. Označení rodinná farma může být však poněkud zavádějící, protože fyzická osoba Josef Svízela kromě své rodiny zaměstnává dalších 17 lidí. Jak sám zemědělský podnikatel říká, vše na farmě se řídí selským rozumem.

MVL AGRO věnuje zvýšenou péči dojnicím a telatům

Chov skotu a produkce mléka patří ve slovenském MVL AGRO, s.r.o. k pilířům podnikové činnosti. Společnost hospodaří v okrese Bánovce nad Bebravou v Trenčinském kraji na 4092 hektarech, z toho orné půdy je 3900 hektarů. V roce 2020 podniku v meziročním srovnání vzrostly celkové tržby o 16 % na 6,741 milionu eur. Zaměstnává celkem 113 lidí.

Trvalé investice podporují v Agrodružstvu Blížkovice ekonomiku chovu mléčného skotu

Výrazné investice do technologie chovu dojnic pomohly AGRODRUŽSTVU BLÍŽKOVICE vylepšit už tak velmi dobrou ekonomiku. Družstvo, které hospodaří v okrese Znojmo v Jihomoravském kraji, má nyní v plánu vybudování nového teletníku.

Zástupce Volac Agro-Bestu Běstovice ing. Petr Janeček (vlevo) při konzultaci s hlavním zootechnikem Agrodružstva Blížkovice Ivem Pospíchalem.

„V listopadu 2019 jsme jako první v republice u nás spustili plně robotickou kruhovou dojírnu GEA DPQ28, ve světě jich v tu dobu bylo instalováno 22. Jak vyplývá z názvu, dojírna typu Side by side má celkovou kapacitu 28 míst,“ představuje na úvod naší návštěvy dosud předposlední velkou investici do chovu skotu hlavní zootechnik Ivo Pospíchal.

Jak pracuje?

Každé dojící místo, v základním rozpočtu za 1,2 milionu korun, je zde vybaveno plně automatickým ramenem s 3D kamerou. Díky identifikaci konkrétní dojnice má rameno při nasazování k dispozici data o poloze jednotlivých struků z předchozích dojení. **V jednom nasazení probíhají veškeré procesy.** Když rameno nasadí návlečky na struky, dojde k omytí a očištění struků. Dále probíhá vyhodnocování kvality v každé čtvrti a stimulace. Pokud je mléko zdravé, jde do dodávky. Špatná kvalita z konkrétních čtvrtí putuje do odpadu a mléko ze zdravých čtvrtí směřuje do dodávky. Dipování struků je možné jen po dojení. Až po všech těchto krocích rameno sejme návlečky a probíhá mezioplach a mezi-dezinfekce, aby bylo rameno připravené k dalšímu nasazení.

Hned několik plusů

„Dojírnu jsme pořídili přes dotační program, v plánu byl rozpočet na celou stavbu 53 milionů korun, o zhruba 10 % ji prodražily nutné vícenáklady. Samozřejmě požadovaný efekt robotické dojírny přinesla. Zlepšil se nám celkový přehled o dojení a zdravotním stavu zvířat, dosáhli jsme precizního a stále stejného dojení.

Ušetřili jsme třetinu lidí, což představuje jednoho člověka na směnu. Mohli jsme tak obsadit tři směny a začít dojit 3krát denně. V důsledku dojírny se nám somatické buňky v mléce snížily téměř o cca 50 %, šly dolů z 280 tisíc na 150 tisíc v 1 mililitru,“ vypočítává „plusy dojírny“ blížkovický hlavní zootechnik.

Nová roštová stáj

Další výrazný posun v chovu skotu přinesla podle Pospíchala nová volná roštová řadová stáj s matracemi pro 545 kusů. Naskladňovat ji začali 6. listopadu 2020: „Zvřátům jsme zajistili komfortní welfare, který se mimo jiné projevil v rapidním nárůstu březosti. U krav se dřívější čísla zabřezávání do ledna 2021 pohybovala okolo 35 %, postupně se posouvala na 42 %, v srpnu 2021 jsme dosáhli 55 %. Když je reprodukce, tak je produkce. Chováme 630 kusů holštýnských krav, pro ekonomiku využití dojírny plánujeme zvýšit stav na 730 kusů. To bude náš strop, který limitují možnosti skladování objemu. Používáme sexované dávky, jalovice aktuálně zabřezávají od 68 % výše.“

Nárůst užitkovosti

„Užitkovost za letošní kontrolní rok u nás činí 10 417 litrů mléka, v příštím kontrolním roce očekáváme nárůst o dalších 300 - 400 litrů na laktaci. Nárůst za 100denní laktaci jsme již zaznamenali z 34 litrů na 40 litrů mléka,“ přidává další čísla Pospíchal. Mléko Blížkovice momentálně dodávají přes Mlékařské druž-

stvo Vysočina do jihočeské Madety, s denní dodávkou 19 tisíc litrů mléka. Realizační cena v srpnu 2021 činila 9,06 Kč za litr.

Sedm krmných dávek

Ve výživě dojnic v Blížkovických sestavují 7 krm-

ných dávek, 5 pro krávy a 2 pro jalovice. V září 2021 krmná dávka pro vrchol laktace (45 kg/den, tuk 3,70%, 3,30% bílkovina) obsahovala 22 kg kukuřičné siláže, 5 kg pivovarského mláta, 9 kg vojtěšové senáže, 2 kg travní senáže, 4,8 kg směsi, BK mix 2021, 2 kg CCM kukuřičného zrna, 2,4 kg EP 17 ADW (vločky, kukuřice), 1,3 kg řepné melasy, 0,7 kg slámy, 0,5 kg bavlníkového semene.

Běstovické náhražky vítězí

Při odchovu telat blízkovičtí dlouhodobě spolupracují s VOLACEM AGRO-BEST BĚSTOVICE. Za posledních 11 let tu již vystřídali celou řadu běstovických mléčných náhražek, od ENER-LACU, přes HEIFERLAC po aktuálně krmnou

linii s vyšší kvalitou BLOSSOM HI-SPEC. Hlavní zootechnik přiznává, že si testovali i mléčné náhražky od jiných firem, běstovický produkt však svou kvalitou vždy zvítězil, a proto u nich zůstává. Již 8 let tu velmi dobré služby také odvádí běstovický URBAN MILKSHUTTLE.

Zdravotní stav bez problémů

Před 5 lety družstvo vybudovalo novou porodnu s kotci pro 3 a 4 kusy, která odstranila stres zvířat a výrazně zlepšila zdravotní stav zvířat. Telata odchovávají v plastových

boudách, 7 dnů po narození krmí 2krát denně 3 až 4 litry nativního mléka, pak 3krát denně 3 litry mléčné náhražky. „Zdravotní stav telat máme dobrý, s úhyny pod 4%, včetně mrtvě narozených. Při narození telata v průměru váží 40 kg, odstavujeme je v 60 dnech při váze 80 kg. Chceme se zaměřit na zvýšení denních přírůstků, které se nám pohybují mezi 0,7 až 0,8 kg. Jalovice zapouštíme ve věku 12,5 měsíce, s trendem stárí stále snižovat. Průměrný věk při prvním otelení dosahujeme 23 měsíců. Loňskou brakaci krav z 37% letos snížíme pod 30 %,” dodává Pospíchal. V plánu nyní mají vybudování nového teletníku s krmnými automaty pro telata. Chtěli by ho postavit co nejdříve, tedy v roce 2022.

Družstvo vlastníků

Agrodružstvo Blížkovice je klasickým družstvem vlastníků, hospodaří na 4,5 tisících hektarů. V živočišné výrobě mimo hlavního zootechnika pracuje 16 lidí. Mezi pěstované plodiny patří pšenice, ječmen, hrách, řepka, kukuřice, letos nově zkoušejí i 130 ha sóji, živočišnou výrobu podporují louky, vojtěšky a jetelotrávy. Agrodružstvo Blížkovice má další dceřiné společnosti. Agroos s.r.o. hospodaří na 1700 ha a v živočišné výrobě chová 180 krav holštýnského i červenostrakatého plemene s výkrmem býků. Chov prasat s uzavřeným obratem stáda se 450 prasnici probíhá ve společnosti TXP Brno.

Návštěva zemědělské výstavy a farem v Maďarsku

Ve dnech 22. 9. - 24. 9. 2021 jsme uspořádali tematický zájezd pro chovatele do Maďarska ve spolupráci s naším místním obchodním partnerem, firmou HOLSTEIN GENETIKA Kft. Cílem naší cesty byla 28. zemědělská výstava ve městě Hódmezővásárhely, největší svého druhu v Maďarsku. Součástí akce byly i návštěvy dvou farem - v Rábapordány a Beled dairy.

Nejprve jsme se přivítali se zástupci plemenářské organizace HOLSTEIN GENETIKA Kft. neda-leko města Győr.

Farma v Rábapordány

Následovala exkurze na první farmě v Rábapordány. V současné době mají 564 krav, z toho 494 dojených. Průměrná užitkovost za 305 dní laktace je 12 875 kg mléka, při složkách 3,75 % tuku a 3,25 % bílkovin. Dojení probíhá 3krát denně. Reprodukční ukazatele jsou následující: servis perioda 127 dní, mezidobí 402 dní a procento zabřezávání po 1. inseminaci je 34,6 %. Jalovice zapouštějí ve věku 13,5 měsíce, při hmotnosti 400 kg. Průměrný věk 1. otelení jalovic je 23,6 měsíců a krávy se v průměru dožívají 2 laktací. Naši pozornost zaujal především letos v květnu otevřený nově rekonstruovaný teletník s napájecími automaty Alma-Pro od německého výrobce

Urban. Narozená telata v průměrné hmotnosti 38 kg prvních 10 dní odchovávají individuálně, a pak je přesunou do skupin k napájecímu automatu. Odstavují je v 71 dnech v průměru 91 kg živé váhy, čímž dosahují denního přírůstku 860 g. Ze strany chovatele nás potěšila spokojenost s mléčnou krmnou směsí BLOSSOM HI-SPEC

z produkce VOLAC. Výhodou automatu je to, že telatům se v posledních 3 týdnech pozvolna snižuje denní dávka mléčného nápoje až na 0, takže se u nich postupně zvyšuje příjem startéru a tím lépe zvládají přechod na rostlinnou krmnou dávku.

Farma Beled dairy

Další naší zastávkou byla moderní farma Beled dairy. Zde je ustájeno 1050 kusů holštýnských krav, z toho 920 kusů dojených s průměrnou užitkovostí 12 912 kg mléka za 305 dní laktace, při složkách mléka 3,5 % tuku a 3,2 % bílkovin. Denní nádoj je v současnosti 39,67 kg mléka, s obsahem somatických buněk 238 000/ml. Z reprodukčních ukazatelů je mezidobí 393 dní, servis perioda 115 dní s procentem zabřezávání

32,2%. Průměrná délka života krav je 1,8 laktace. Dojení probíhá 3krát denně na kruhové dojírně s kapacitou 50 kusů od firmy Boumatic. Velkým pozitivem farmy bylo vybudované zázemí na precizní uskladnění senáží a siláží, pořádek vládnul i ve vlastní výrobně krmných směsí. Telata zde odchovávají klasicky v individuálních

plastových boudách. Porodní hmotnost je necelých 41 kg a odstavují v 70 dnech při hmotnosti 85 kg, průměrný denní přírůstek činí 0,64 kg. Jalovice pak začínají zapouštět ve stáří 12 měsíců a věk 1. otelení je 22,5 měsíců.

Zemědělská výstava

Druhý den jsme se zúčastnili zahájení největší maďarské zemědělské výstavy v Hódmezővásárhely, jejíž nedílnou součástí byla i holštýnská show. Vítězkou mezi jalovičkami byla jalovička z farmy Rábapordány odchovaná na BLOSSOMU HI-SPEC z produkce firmy VOLAC.

České straky se v ZD Chyšky téměř polovinou podílejí na celkových tržbách

Živočišná výroba má v Zemědělském družstvu Chyšky na Písecku široký záběr. Věnuje se produkci mléka, chovu masného dobytka, výkrmu býků a ještě i chovu prasat. Družstvo dosahuje tržby 60 milionů korun ročně, mléčná produkce do tohoto balíku přispívá 26 milionů Kč.

Hlavní zootechnik Zemědělského družstva Chyšky Vladimír Benda.

ZD Chyšky chová 350 kusů krav českého strakatého plemene a 280 kusů masných krav připouštěných býků plemene Limousine. V uzavřeném obratu stáda pečují o 90 prasníc, s počtem 29 selat odchovaných na prasnici, a prasata na výkrm. Ta prodávají na jatka společnosti JOKOMA Všetice. Tržby za mléko s uvedenými 26 miliony Kč za rok nad tržbami z chovu prasat převažují. „Každý ví, že chov prasat v Česku téměř zlikvidoval žalostný vývoj farmářských cen. I naše družstvo proto každoročně řeší jeho ekonomiku. Abychom vytvořili zisk, potřebujeme tržby minimálně 7,5 milionu korun, v roce 2020 jsme za prasata utržili 10 milionů korun, v roce 2021 zatím 8 milionů Kč, na výsledek za celý rok netrpělivě čekáme,“ vysvětluje hlavní zootechnik Vladimír Benda, jak a proč se prasata v Chýškách ještě drží.

užitkovosti dosahují 9654 litrů mléka, s obsahem tuku 3,90%, bílkoviny 3,49% a somatických buněk 201 tisíc v 1 mililitru. Mléko dodávají prostřednictvím Mlékařského a hospodářského družstva JIH do Lactalisu Mlékárny Klatovy, s aktuální cenou za září 2021 ve výši 9,43 Kč za litr.

V krmné dávce dlouhodobě MEGALAC

Pro výživu dojníc připravují v Chýškách 4 krmné dávky, dvě pro produkční krávy, další pro suchostojné a v rozdoji. Dávka pro TOP produkci obsahuje kukuřičnou siláž, travní senáž, loňskou luskovino-obilní směsku letos nahradila jetelotráva, dále ji tvoří pивovarské mláto, CCM, seno, sláma a produkční směs (2 směsi pro produkční dojnice). V rámci krmných doplňků jihočeské družstvo již 14 let spolupracuje s VOLACEM AGRO-BEST BĚSTOVICE, produkční směs pro TOP dojnice tak obsahuje 0,28 až 0,30 kg MEGALACU na kus a den.

Velmi dobrá užitkovost a kvalitativní složky

V roce 2010 družstvo postavilo na zelené louce nový krávn s volným ustájením pro 290 kusů produkčních krav, s rybinovou dojárnou 2 x 12 Baumatic. Ta je podle slov hlavního zootechnika pro zdejší potřeby plně dostačující. Užitkovost podle závěrky poslední kontroly

Konzervanty řady AGROS

Krmnými doplňky partnerské vztahy s běstovickou firmou nekončí, siláže ošetřují konzervantem AGROS MAIZE PLUS, senáže konzervantem AGROS DOMINATOR, do vrstvy pod plachtu aplikují pufrovaný PRO FRESH FORTE. V Chýškách konzervaci krmiv věnují

náležitou pozornost, všechny silážní jámy mají buď nové nebo po rekonstrukci. Na své další farmě v Hněvanicích odchovávají 250 kusů jalovic, z nichž zhruba třetinu ročně jako vysokobřezí prodávají do zahraničí, což jim pomáhá vylepšovat ekonomiku živočišné výroby.

Reprodukční parametry

„Jalovice zapouštíme ve věku 15 měsíců, zabřezávání u nich činí 63,2%, inseminací index 1,6. Zabřezávání u krav po všech inseminacích dosahujeme 45,9%, s inseminacním indexem 1,9. Servis periodu máme 114,7 dne. Denní přírůstek u telat sledujeme u býčků, kdy se pohybují od 1,0 do 1,10 kg, u masného plemene mezi 1,10 až 1,20 kg. Úhyny u telat včetně mrtvě narozených nepřekračují 10%, brakaci krav držíme pod 30%,“ přidává další čísla z chovu skotu hlavní zootechnik Benda.

Náročný terén pro hospodaření

Zemědělské družstvo Chyšky se nachází v severovýchodní části okresu Písek, 10 km severně od Milevska. V současnosti zaměstnává 42 lidí, z toho 20 pracuje v živočišné výrobě. Družstvo vzniklo v roce 1972 sloučením tří menších zemědělských družstev. Hospodáří v bramborářsko-ovesné výrobní oblasti, ve složitě členěném terénu a nadmořské výšce od 530 do 680 metrů. Roční úhrn srážek se v dlouhodobém průměru pohybuje kolem 690 milimetrů.

Převaha travních porostů

Z obhospodařovaných 1800 hektarů plných 1000 ha jsou louky a pastviny, které využívají k výrobě senáží, sena a pro pastvu. Rostlinnou výrobu doplňuje 450 ha obilí, 100 ha řepky ozimé, 150 ha kukuřice na siláž, 50 ha jetelotrav a pěstování 40 ha travního semene. V areálu družstva provozují vlastní čerpací stanici pohonných hmot. Nabízejí i zemní a meliorační práce, služby autojeřábu, nákladní dopravu a ubytovnu s celkovou kapacitou 15 osob.

Josef Svízela: Farma jako puzzle a selský rozum

Firma Josef Svízela hospodařící na 989 hektarech v mikroregionu Zálesí – Luhačovice na Zlínsku je svou povahou typickou rodinnou farmou. Optimismus a chuť do práce z ní dýchá na první pohled. Označení rodinná farma může být však poněkud zavádějící, protože fyzická osoba Josef Svízela kromě své rodiny zaměstnává dalších 17 lidí. Jak sám zemědělský podnikatel říká, vše na farmě se řídí selským rozumem.

Zástupkyně Volac Agro-Bestu Běstovice ing. Lucie Rulfová se zemědělským podnikatelem Josefem Svízelou na farmě ve Velkém Ořechově.

„Naše společnost Josef Svízela se sídlem ve Velkém Ořechově vznikla 1. července 1994. Nebylo to jednoduché, chtěl jsem pro místní lidi zachovat jejich práci, ale samozřejmě měli možnost odejít jinak. Podílníkům na vlastnictví z bývalého družstva jsem nabídl určité podmínky vyrovnání, mnozí na ně přistoupili, jiní ne. I tady hrály hlavní roli předchozí vzájemné lidské vztahy. Do podnikání jsem šel s tím, že budu vycházet z reality a farmu budu řídit selským rozumem podle podmínek, které mám,“ seznamuje nás v rychlosti s historií své firmy Josef Svízela. Z počátku byla jeho spolupracující osobou manželka, nyní na farmě pracují už i jejich dva synové.

Vyvážený chov a ekonomika

Tak, jak si předsevzal, jeho farma vypadá. Ve vyváženém stavu je tu rodinné prostředí, chov zvířat i ekonomika. Farma chová 289 kusů dojníc holštýnského plemene. Aktuální denní dodávka činí 30 litrů na zapojenou krávu. Ročně Svízela dodává 3 miliony litrů mléka přes mlékařské odbytové družstvo Morava do sýrárny Brazzale Moravia a.s. V srpnu 2021

realizační cena činila 8,64 Kč za litr mléka. Užitek od prvotek dosahuje 10 260 litrů mléka ročně, při obsahu tuku 3,81 % a bílkoviny 3,36 %, od krav na druhé a další laktaci 11 940 litrů mléka, se složkami tuk 3,95 % a bílkoviny 3,45 %.

Čtyři krmné dávky

Dosahované parametry podporují 4 krmné dávky: pro rozdoj, produkční krávy s užitkovostí 40 a 20 litrů na den a suchostojné krávy. Krmná dávka pro TOP dojnice (40 litrů) obsahuje kukuřičnou siláž, travní senáž (z 600 ha luk), seno, sóju, řepkový šrot, kukuřičný šrot, minerální látky a chráněný tuk MEGALAC, který farma z Velkého Ořechova odebírá k plné spokojenosti od VOLACU AGRO-BEST BĚSTOVICÉ dlouhodobě. Produkční dojnice na 20 litrech krmí 1krát denně, na 40 litrech a rozdoj 2krát denně.

Kráva na prvním místě

Josef Svízela dále objasňuje, co podle jeho slov znamená řídit farmu selským rozumem a skládat jí jak puzzle: „V naší činnosti musí být kráva na prvním místě. Každý tu pak má své nezastupitelné místo, ať je to navážec krmiva, naháněč, dojička, stláči, noční hlídač či traktoristi, kteří vyrábějí krmivo na celoroční krmění. Naši devizou je velmi dobrý zdravotní a fyziologický stav zvířat. Nejsem přítelem krávy na betonu, preferuji hlubokou podestýlku a kraviny s vodními matracemi. Hnuť do půdy přece potřebujeme, to je bez diskuzí. Naše produkční krávy chováme s možností výběhu na hlínu, což zcela mimo jiné eliminuje problémy s paznehty, které prostě neznáme. Jalovice u nás zapouštíme podle váhy od 12 do 13 měsíců, používáme řízenou reprodukci. Jalovice od 6 měsíců věku do porodu odchováváme na farmě v Dobrkovicích. Krávy se telí v porodně v celé skupině. Plných 90 % krav se

telí samo, zastáváme oblézáni a ponechání telete u matky, než uschne. Zabřezávání po všech inseminacích máme okolo 40 %.”

Telata odchovávají BLOSSOMEM

Telata odchovávají v plastových boudách. Plusem je, že se o ně stará jedna ošetřovatelka, která jim poskytuje stále stejnou péči. Telata jsou 4 dny na mlezivu, z počátku ad libitum. Pak přecházejí na běstovickou mléčnou náhražku BLOSSOM. Snahou je, aby se telata napila z hladiny co nejdříve. Sušené mléko krmí 2krát denně v množství 3 až 4 litry. Pořídili si mléčný taxík, který vylepšil technologii odchovu, i přinesl komfort pro ošetřovatelku.

Experimentovat se nebojí

„Dříve nás trápily úhyny telat ve věku 14 až 21 dnů, které se podařilo vyřešit právě jednou ošetřovatelkou. Momentálně se vejde v mléčném odchovu do 4% ztrát. Telata odstavujeme ve věku 2 až 2,5 měsíce. Tak, aby sežrala při odstavu 2,5 až 3 kg granulovaného startéru. Odstavovaná telata ve společné boudě dostávala vodu, startér a rozdojovou krmnou dávku. Nyní zhruba měsíc místo ní zkoušíme slamnatý startér. Po měsíci zkušeností se nám to zatím osvědčuje, telata nemají tak řídkou stolici,” dokazuje Josef Svízela, že se nebojí experimentovat. Do této jeho filosofie zapadá i objednání ušního senzoru Cow Manager pro přesné sledování reprodukce, zdraví, výživy a lokalizace zvířat od prvního zapouštění. Složitost hospodaření v „zastřčeném“ mikroregionu Zálesí - Luhačovice dokazuje to, že farma Svízela z Velkého Ořechova hospodáří na pozemcích v členité nadmořské výšce od 250 do téměř 400 metrů.

MVL AGRO věnuje zvýšenou péči dojnícím a telatům

Chov skotu a produkce mléka patří ve slovenském MVL AGRO, s.r.o. k pilířům podnikové činnosti. Společnost hospodářů v okrese Bánovce nad Bebravou v Trenčínském kraji na 4092 hektarech, z toho orné půdy je 3900 hektarů. V roce 2020 podniku v meziročním srovnání vzrostly celkové tržby o 16 % na 6,741 milionu eur. Zaměstnává celkem 113 lidí.

Hlavní zootechnik MVL AGRO, s.r.o. ing. Branislav Vrška (vlevo) se zástupcem Volac Agro-Bestu Běstovice ing. Jánem Reisem.

MVL AGRO chová na dvou mléčných farmách v Malých Chlievanoch a Veľkých Hostiach 834 krav černého holštýnského plemene. Na farmě v Malých Chlievanoch se dojí 2krát denně,

ve Veľkých Hostiach 3krát denně. Užiteklost dosahuje 11 067 litrů mléka, s obsahem tuku 3,67 % a bílkoviny 3,47 %. Mléko dlouhodobě dodávají do bratislavské mlékárny Rajo, se kte-

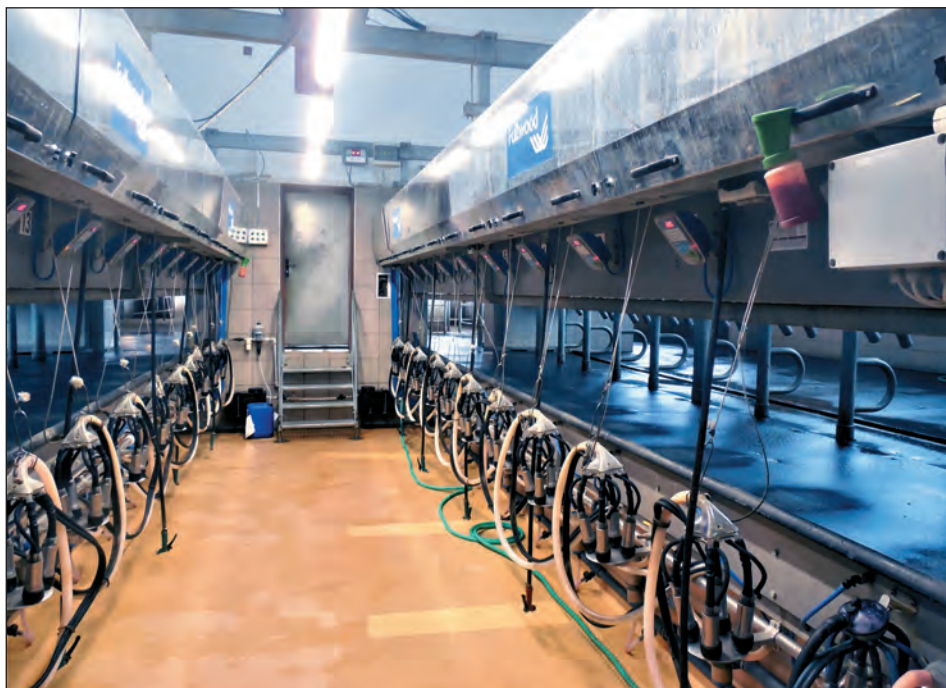
rou mají velmi dobré obchodní vztahy. Za prvních osm měsíců roku 2021 do Rajo dodali 6,177 milionu litrů mléka, průměrná denní dodávka činila 25 319 litrů, v letních měsících 27 tisíc litrů. Realizační cenu za mléko dohádají měsíčně, v srpnu činila 0,3457 eur za litr (při kurzu 25,385 Kč/euro to je 8,776 Kč). Na mléčné farmě v Malých Chlievanoch k odchovu dojníc slouží nová volná boxová stáj (stlaná slámou a vápencem) pro 330 kusů, s porodnou a dojrnou Fullwood 2 x 10. Ve Veľkých Hostiach mají dojírnu Agromilk 2 x 12, kterou chtějí v roce 2022 nahradit novým zařízením.

Pět krmných dávek

Ve výživě dojníc spolupracují s Kanaďanem slovenského původu Milošem Hasem, DVM, MSC, PS. Sestavují celkem pět krmných dávek: pro rozdoj a prvotelky; vrchol, střed a konec laktace; zasušené krávy a porodnu. Dávka pro vrchol laktace obsahuje 26 kilogramů sušiny, s poměrem jádra vůči objemu 42 %. Podílí se na ní 28 kg kukuřičné siláže, 12 kg senáže a DOP. Už dlouhodobě používají od VOLACU AGRO-BEST BĚSTOVICE palmítové tuky s následnými vynikajícími výsledky, hlavně v letním období. V minulosti to byl MEGA-FAT (88 %), aktuálně WELFARIN. „Oba dva produkty s vysokou koncentrací palmitové kyseliny C16 nám pomáhají zabezpečovat stabilitu vysoké produkce mléka a obsahu mléčného tuku zejména v létě,“ popisuje svoje zkušenosti hlavní zootechnik ing. Branislav Vrška.

Odchov telat

S běstovickou firmou spolupracuje MVL AGRO i v odchovu telat. Ta do stáří 70 dní odchovávají v plastových boudách. Pak telata putují do nového teletníku, který postavili před rokem, se skupinovým ustájením (po 10) pro celkem 110 kusů. Jalovice z teletníku odcházejí na další farmu, kde jsou až do zjištění „teľnosti“, v 10 měsících při váze 350 kg. Jalovice se inseminují už i na konci 12. měsíce života, jakmile dosáhnou váhu 420 kg a výšku v kohoutku 137 cm. Plošně se pak připouštějí od 13. měsíce věku, když už tyto parametry mají zpravidla splněné. „Od 3. dne po narození do 21 dnů věku telata krmíme 3krát denně po 3 litrech mléčnou náhražkou BLOSSOM HI-SPEC. Od 22.

dne krmíme 2krát denně 4,5 litru mléčnou náhražku BLOSSOM EASY MIX. S oběma mléčnými náhražkami máme dlouhodobě vynikající zkušenosti. Během mléčné výživy dosahujeme u telat přírůstky 0,86 kg na krmný den. Granulovaný startér telatům krmíme do 70 dnů, dokud jsou v boudách. Od 50. dne stáří přidáváme suchý mix, což je kombinace granulované tkš2 a štípané slámy a sena,” vysvětluje hlavní zootechnik. Nepostradatelným pomocníkem v odchovu telat je mléčný taxík URBAN MILKSHUTTLE: „Díky němu může krmič dokonale zamíchat mléčnou náhražku, ohřát jí na správnou teplotu a přesně nadávkovat telatům“. Velmi dobrý zdravotní stav posiluje u mladých telat běstovický doplněk CELMANAX, úhyny včetně mrtvě narozených telat se pohybují do 8%.

Reprodukční parametry

V MVL AGRO používají přirozenou reprodukci, u jalovic od stáří 15 měsíců synchronizovanou říjí. Sexované semeno zatím v praxi neužívají, ale do budoucna je v plánu. Jalovice aktuálně zabřežávají s úspěšností v průměru 67 %, krávy po první inseminaci ze 47 %, po všech inseminacích ze 44 %. Insemináčny index u krav je 1,9, servis perioda 113. Brakace stáda v roce 2020 činila 36 %, v roce 2021 ji do září snížili na 29 %.

Prodej býků a vysokobřezích jalovic

Ekonomiku chovu skotu zde pomáhá zlepšovat i roční prodej zhruba 20 kusů vysokobřezích jalovic do zahraničí a výkrm býků do 650 kg hmotnosti, z nichž 275 kusů ročně rovněž prodají.

O lidi nouzi nemají

Konkurence na pracovním trhu v Bánovcích nad Bebravou a okolí je poměrně značná. „Proto si vážíme toho, že o práci u nás je zájem a nemáme personální potíže. V živočišné výrobě pracuje dohromady 40 lidí. Dokonce se můžu pochlubit tím, že za posledních pět let jsme do živočišné výroby přibírali pouze mladé lidi po střední a vysoké škole. Samozřejmě většinou mají předchozí vazbu na náš podnik přes své rodiny či příbuzné. A to je velké plus,“ zdůrazňuje na závěr naší návštěvy hlavní zootechnik ing. Vrška.

FERMENTENTM

FERMENTENTM dodává maximum metabolizovatelných proteinů (MP). Metabolizovatelný protein je ideální formou proteinu, který je tráven postruminálně a dodává krávě esenciální aminokyseliny.

**BACHOROVÝ
MIKROBIÁLNÍ
PROTEIN**

+

**CHRÁNĚNÝ
PROTEIN**

=

**METABOLIZOVATELNÝ
PROTEIN
A AMINOKYSELINY**

- **FERMENTENTM je bezpečný** – neobsahuje žádné látky živočišného původu a poskytuje stejný nebo lepší efekt než dieta obsahující krevní moučku
- **FERMENTEN je efektivní** – zvyšuje účinnost krmiva a produkční výkonnost u laktujících krav. Pro jalovice to znamená více energie pro růst
- **FERMENTEN dodává více aminokyselin**, stavebních bloků pro tvorbu MP

POUZE FERMENTEN:

- ✓ Snižuje degradaci hrubého proteinu v bachoru, poskytuje více MP a lepší využití dusíku než jiné zdroje proteinů
- ✓ Podporuje produkci mléka a složek a zároveň podporuje příjem sušiny (DMI)
- ✓ Pomáhá jalovicím k rychlejšímu růstu a tím k časnému zapojení do reprodukce
- ✓ Konzistentně dodává kvalitní a základní živiny pro stabilní výsledky

OD NAROZENÍ AŽ PO CHOV

Faremní pokus

- FERMENTEN byl podáván jalovicím v celkovém počtu 2200 kusů od odstavu do otelení v dávce 3 % sušiny krmné dávky.
- Jalovice, kterým byl podáván FERMENTEN dosáhly požadované výšky v kříži 127 cm přibližně o 170 dní dříve, ve věku 330 dní, než jalovice nekrmené FERMENTENEM.
- Rovněž požadovaná hmotnost při 1. inseminaci – 360 kg, byla dosažena přibližně o 60 dní dříve, ve věku 330 dní.

Corbett WJ. Brown Dairy Heifer Growth Study. Data on file.

Doporučená krmná dávka:

- FERMENTEN jako primární zdroj bílkovin – 3 % z celkové dávky sušiny.
 - Krávy – 3 % sušiny
 - Jalovice – 2 až 2,5 % sušiny

Animal Nutrition

Modely metaanalýzy byly zkonstruovány z datového souboru 15 pokusů fermentoru s kontinuální kulturou a 118 pozorování studií s BioChlorem (n = 23 pozorování) nebo Fermentenem (n = 95), které obsahovaly 10, resp. 3 % sušiny potravy (DM).

HODNOCENÍ ÚČINKŮ SLOŽEK BIOCHLOR A FERMENTEN (B/F) NA FUNKCI BACHORU.

- Stravitelnost surového proteinu byla významně zvýšena o 11 % při B/F úpravě. To se projevilo výrazným zvýšením stravitelnosti sušiny o 3,6 % a organické hmoty (OM) o 7,9 %. Zvýšené množství cukru ve stravě v přítomnosti B/F mělo tendenci snižovat stravitelnost nestrukturálních sacharidů (NSC); čistý účinek na trávení NSC byl však malý. Nebyl žádný účinek aplikace na většinu jednotlivých těkavých mastných kyselin (VFA) nebo celkovou produkci VFA. Produkce propionátu však byla v ošetřených fermentorech významně snížena.
- Hlavním účinkem B/F, jakož i škrobu a rozpustné vlákniny v kombinaci s ošetřením bylo zvýšení produkce propionátu; avšak interakce mezi ošetřením B/F a cukrem výrazně snížila produkci propionátu, což mělo za následek čistý pokles. Poměr acetátu k propionátu se zvýšil o 6 % s B/F, převážně v důsledku poklesu propionátu.
- Produkce neamoniakového dusíku byla o 1 % nižší ve fermentorech ošetřených B/F a interakce mezi ošetřením a škrobem, cukrem nebo rozpustnou vlákninou byly významné.
- Ošetřené fermentory produkovaly o 15,7 % více mikrobiálního dusíku ve spojení s významným 37% zvýšením trávení bílkovin v bachoru. Tyto výsledky ovlivnily interakce mezi ošetřením a škrobem, rozpustnou vlákninou nebo cukrem. Interakce B/F a cukru měla za následek snížení nedegradovatelného proteinu N a zvýšení produkce mikrobiálního dusíku.
- Koncentrace amoniakálního dusíku byly v ošetřených fermentorech zvýšeny o 24,6 %. Účinnost produkce mikrobiálního dusíku z DM, OM nebo sacharidů byla významně zvýšena pomocí B/F. Obsah cukru zvýšil účinnost produkce mikrobiálního proteinu/kg štěpeného OM nebo sacharidu štěpeného v přítomnosti ošetření o >10násobek zvýšení, které lze připsat interakci ošetření se škrobem.
- Působení B/F snížilo moly produkovaného VFA/kg produkovaného mikrobiálního dusíku o 16 %. Tento účinek byl také podstatně ovlivněn interakcemi mezi B/F a cukrem. Pokud jsou výsledky fermentoru reprezentativní pro výsledky in vivo, reakce produkce mléka na krmení B/F bude záviset na množství škrobu, rozpustné vlákniny a zejména cukru ve stravě.
- Odezvy produkce mléka budou také záviset na kvalitě bílkovin ve stravě a komparativním přínosu, který poskytuje zvýšený tok mikrobiálního dusíku.
- Zvýšená stravitelnost OM by měla umožnit další výhody produkce přežvýkavců.

MÉNĚ NEMOCÍ, HLADŠÍ PRŮBĚH TELENÍ

BIO-CHLORTM je jediný důsledně formulovaný stravitelný zdroj aniontů, který řídí růst bakterií v bachoru, podporuje bachorové funkce a pomáhá produkovat metabolizovatelný protein (MP). BIO-CHLOR udržuje zápornou úroveň DCAD (poměr aniontů a kationtů v krmné směsi) a brání vzniku metabolických poruch.

Přínos BIO-CHLORu

- Podporuje příjem sušiny (DMI) před porodem. Tím výrazně snižuje výskyt poporodních komplikací.
- Snadnější telení s menším rizikem metabolických poruch
- Nižší náklady potřebné k diagnostice a léčbě subklinických a klinických problémů

BIO-CHLOR působí jako prevence proti hypokalcemii (mléčné horečky)

- Udržuje záporné DCAD: -8 až -12 meq / 100g
- Mobilizuje vápník z kostí do krevního řečiště
- Zajišťuje vyšší obsah vápníku v krvi
- Působí jako prevence klinických a subklinických metabolických poruch v období telení

Vybalancování poměru DCAD: prověřeno

Detaily ve výživě zvířat určují výkon zvířete v nadcházející laktaci. Jedním z prověřených nástrojů je vybalancování rozdílu mezi množstvím kationtů a aniontů v krmivu (DCAD)

$$\begin{array}{ccc} \uparrow & - & \downarrow \\ \text{KATIONTY: Kladný náboj} & & \text{ANIONTY: Záporný náboj} & = & \text{DCAD} \\ \text{(sodík + hořčík)} & & \text{(chlor + síra)} & & \end{array}$$

BIO-CHLOR – zdravotní benefity

U krav krmených BIO-CHLOREM nejméně 21 dnů před otelením se snížil výskyt případů o:

- 84,6 % mléčná horečka
- 65,9 % zadržaná placenta
- 71,0 % zánět dělohy

Zvýšení produkce mléka

Ve dvou rozdílných studiích byly krávy krmeny Bio-Chlorem 21 dní před porodem. Bylo prokázáno zlepšení užitkovosti ve srovnání s kontrolními dietami

Na rozdíl od aniontových solí nebo premixů

BIO-CHLOR pomáhá udržet krávy žravé během nejnáročnějšího období jejich života. BIO-CHLOR je chutný zdroj aniontů a proteinu – dodává záporné DCAD a metabolizovatelný protein (MP) – pro zvýšení příjmu sušiny a zlepšení funkce bachoru.

Dodejte více MP s ideálním profilem aminokyselin

MP je forma proteinu, který je tráven postruminálně, esenciální aminokyseliny jsou nezbytné pro zdraví dojnice a udržení její produktivity.

Animal Nutrition

Zlepšení úrovně proteinu

- Redukce metabolických onemocnění
- Zlepšení imunitních funkcí
- Vyšší nádoj po otelení- 'nastartování laktace'

Doporučené dávkování

- Dávkování je variabilní, průměrně 600 g až 900 g / ks / den
- Podle analýzy DCAD krmiva mokrou chemickou cestou a stanovení hladin chloridu, draslíku, sodíku a síry, které se mohou lišit dle zdroje vody a mohou mít vliv na hladinu DCAD
- Optimální rozmezí DCAD pro krávu před porodem je -8--12 meq / 100 g sušiny
- BIO-CHLOR[™] slouží jako primární zdroj MP v dietách pro krávy před otelením

VÝZNAM POMĚRU ANIONTŮ A KATIONTŮ V KRMNÉ DÁVCE – DCAD

Metabolizovatelný protein a význam poměru aniontů a kationtů v tranzitní krmné dávce spolu úzce souvisí. Tyto dva faktory podporují zdraví a produktivitu krav a samostatně nemají takový účinek. Chovatelé se v posledních letech učí, že pokud má krmná dávka tři týdny před otelením záporné DCAD (-8 až -2 meq/100 g sušiny KD) má významně pozitivní vliv na zdravotní stav dojníc a jejich následující laktaci.

Výzkumy z roku 2015 z American Dairy Science Annual Meeting ukazují, že:

- krmné dávky s negativní úrovní DCAD snížily prevalenci subklinické hypokalcemie (20 až 34,3%) ve srovnání s krmnými dávkami s pozitivní hladinou DCAD (69,3 až 76,5%)
- výskyt klinické hypokalcemie při krmení s negativním DCAD byl nulový, na rozdíl od krmné dávky s pozitivním DCAD, kde byla incidence 23,1 %

Význam DCAD po otelení

Po otelení se prostředí v organizmu zvířete mění a krmná dávka by měla mít pozitivní úroveň DCAD, které pomáhá neutralizovat nízké pH krve způsobené vysokou produkcí mléka, snižuje množství ketonu a volných mastných kyselin při mobilizaci tělesného tuku. Také zvyšuje množství draslíku, který bývá v důsledku zvýšené produkce mléka deficitní. V období bez tepelného stresu by mělo být v sušině KD 1,7% draslíku a během něj minimálně 2%.

Úrovně DCAD po porodu závisí na fázi laktace:

- +35 až 45 meq/100 g sušiny KD krávy na vrcholu laktace
- +30 až +35 meq / 100g sušiny KD
- +25 až +30 meq / 100g sušiny KD krávy 50-90 dní před zasušením.

Mějte na paměti, že sezónnost a klimatické podmínky mohou ovlivnit hladiny DCAD v krmivech.

Pozor na metabolizovatelný protein (MP)

Neměli bychom se zaměřovat pouze na úroveň DCAD. Bez kontroly množství MP nesestavíme optimální krmnou dávku.

MP je pravý protein jehož skladební jednotky, aminokyseliny, jsou absorbovány stěnou tenkého střeva a jsou využity pro syntézu bílkovin nezbytných pro růst zvířete, reprodukci, produkci mléka i pro růst plodu. Toto jsou životně důležité úkoly a proto je výživa v tranzitním období tak důležitá.

Pokud suché krávy nemají dostatek MP, mohou začít odbourávat svaly a další proteinové zdroje v těle. Zejména vysokoprodukční krávy nemohou na začátku laktace přijmout dostatečné množství energie a živin, zejména aminokyselin. Proto by krmná dávka měla dodávat 1100 až 1200g MP/den.

Výzkumy prokazují, že pokud krávy dostávají alespoň 75 % požadovaného množství MP v počáteční fázi laktace, významně se zvyšuje množství bílkovin v mléce.

PF 2022